

Tuin & Landschap

Slingertuinen in ere hersteld

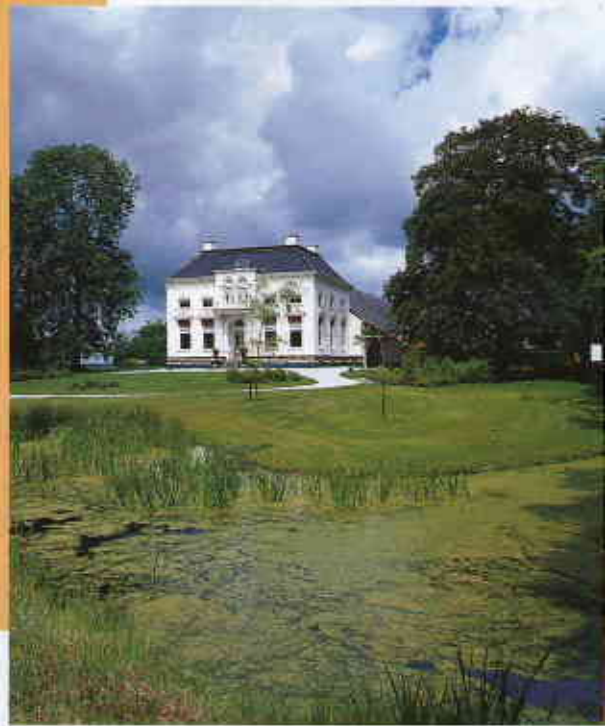
**De bomen van
de grachtengordel**

**Giftige planten:
wat moet je er mee?**

Restauratie 'De Boschplaatse'

De slingertuin van landgoed 'De Boschplaatse' werd in 1890 aangelegd. 'De Boschplaatse' was de 'dikste boerderij' van Blijham met een oppervlakte van 106 ha. Toen de familie Caderius van Veen in 1972 het landgoed kocht, was nauwelijks iets van de oude glorie van het huis en tuin terug te vinden. Zij troffen een tuin aan met opgeschoren bomen en met veel gras waarop schapen liepen. De oorspronkelijke lijnen in de tuin waren nog zichtbaar door de standplaats van de bomen. Met luchtfoto's ontdekten ze de padenloop in de tuin. Vermoedelijk waren de slingerpaden van aangestampte aarde gemaakt. Om die reden hebben de tuineigenaren de paden bij de restauratie met gralux laten verharden en niet met schelpen of wit grind zoals bij andere slingertuinen.

Bij de restauratie is de vijver schoongemaakt en zijn de randen hersteld. Muskusratten hadden deze kapotgegraven. De oude paden zijn opnieuw aangelegd en de 'terp' waarop het huis ligt, is aangevuld. Voor het huis en op de oprijlaan is nieuw grind aangebracht, opgesloten door kinderkoppen. Het hoveniersbedrijf Houwen uit Wedde heeft de tuin opgeknapt. Het herstel van de voortuin kostte ruim f100.000, waarvan ongeveer 30% is gesubsidieerd. De aanpak van de achtertuin met appelhof die nu dienst doet als natuurkampeerterrein, is de volgende stap. „We zijn aan het denken hoe we de kampeerfunctie kunnen verenigen met het oorspronkelijke ontwerp van de tuin”, aldus Caderius van Veen.

De drie boerderijen met slingertuin aan het Oosteinde in Blijham. 'De Boschplaatse' staat op de rechterfoto.

ging weer een nieuw perspectief op. Onverwachte doorkijkjes en paden die verdwijnen achter heesters of een heuveltje om later weer uit het niets op te duiken, maken de wandeling door de tuin boeiend. De zichtlijnen in de tuin zijn vaak schuin gericht.

Grandeur

De vijver is een belangrijk onderdeel van de slingertuin. De vijvers in de oudere slingertuinen liggen midden voor het huis als ovale spiegels in het gazon. Door de spiegeling van het huis in het water krijgt deze nog meer grandeur. Het einde van de vijver mocht niet in het zicht liggen. De grond uit de vijver gebruikte de architect voor een bergje die delen van de tuin aan het zicht onttrok.

Herenboeren met kleinere tuinen lieten de sloot om het erf voor het huis verbreden tot een vijver. In de jongere tuinen worden de vijvers in fantasievormen aangelegd. Dan verdwijnt ook de symmetrie van de perken en paden uit de tuin. Als het zijferf bij de voortuin betrokken wordt, ontstaat ruimte voor grotere waterpartijen, soms met eiland of in de vorm van een meanderende rivier.

Het reliëf in de tuin doet deze groter lijken en verschil in bladkleur van de beplanting versterkt het perspectief. Parkbomen als rode beuken, esdoorns en goudessen staan in het glooiende gazon. Speenkruid, scilla's, hondstand en andere stinzenplanten vormen de onderbegroeiing in de heester-vakken. In de bloemperken staan onder meer rozen of keizerskroon. Perken met hosta's, een echte boerenplant, waren volgens Caderius van Veen uit den boze.

„Dat was armoedig, dat kon echt niet.” ■

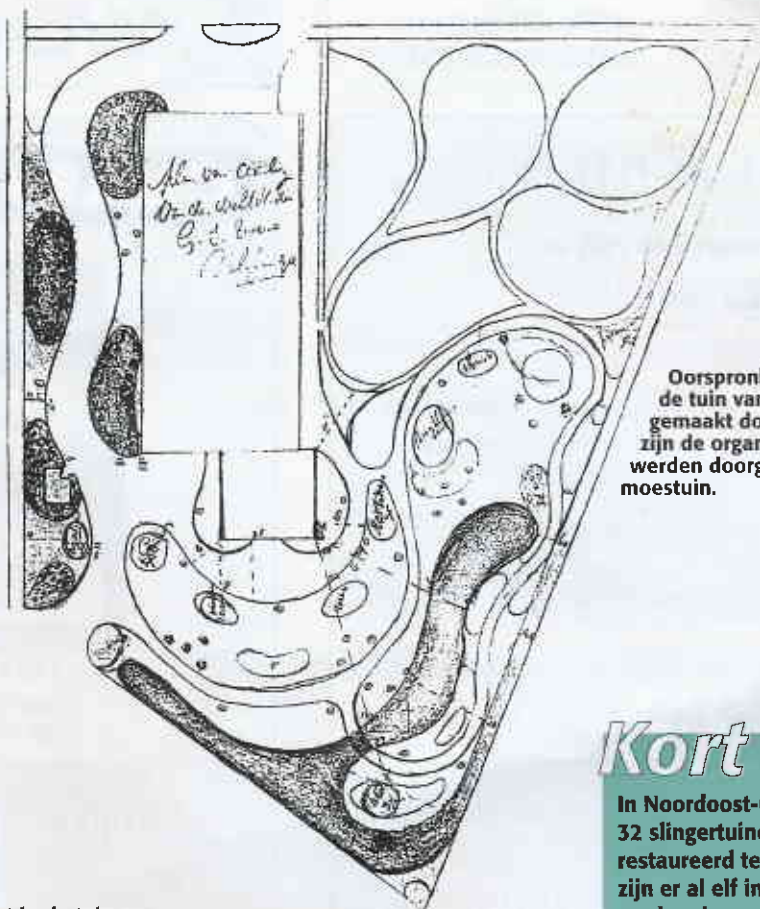

Overzichtsexpositie

Een overzichtsexpositie van de 'Boerenerven in het Oldambt' is te bezichtigen op 'De Boschplaatse' in Blijham, (0597) 56 12 03.

am. Deze naast elkaar gelegen slingeruinen zijn in de tweede helft van de 19e eeuw ontworpen door tuin- en landschaps-

Oorspronkelijk ontwerp van de tuin van 'De Boschplaatse', gemaakt door Vroom. Opvallend zijn de organische vormen die werden doorgetrokken tot in de moestuin.

Doorzicht in de tuin op 'De Boschplaatse'. Het pad doorbreekt de zichtlijn. Het verdwijnt om na de bocht weer op te duiken. Het prieel aan de voorkant van de tuin heeft Caderius van Veen in z'n geheel verhuisd uit zijn vroegere woonplaats Oosterbeek.

Wendy Bakker

Kort

In Noordoost-Groningen staan 32 slingeruinen op stapel om gerestaureerd te worden. Inmiddels zijn er al elf in ere hersteld. Kenmerkend voor de tuinen zijn de boon- en druppelvormige perken en vijvers, het glooiende gazon en de slingerende paden. Met het herstel van deze tuinen blijft een karakteristiek beeld van het Groningse landschap behouden.